

Palmun alle pankkimieheksi vai saappaat suomalaiseen saveen?

Maatalous 21.02.2019 HOLLOLA

Satu Lehtonen

Samu Juvosen vuosia kestänyt kuumeinen etsintä vaihtui varmuudeksi: viljelijän työ on se oikea.

PÄIVI SIVONEN

Samu Juvosen kaukokaipuu on hellittänyt. Oma tila tuntuu nyt parhaalta paikalta.

”**Ei ikinä** maanviljelijäksi. Se on typerää, yksinkertaista junttien hommaa.”

Näin ajatteli **Samu Juvonen** vielä 15 vuotta sitten.

Nyt 33-vuotias tuore isäntä istuu kotitilansa keittiön pöydän ääressä ja kertoo viihtyvänsä uudessa roolissaan koko ajan paremmin.

Matka tähän oli pitkä, täynnä valinnan vaikeutta ja sukupolvien välistä kitkaa.

Nuori Samu halusi tehdä jotain, mikä on mahdollisimman kaukana maataloudesta.

Hän opiskeli ensin datanomiksi ja teki muun muassa betonialan myyntitöitä. Seuraavaksi hän aloitti mediatekniikan amk-opinnot – ja lopetti, kun ne alkoivat tuntua liian taiteellisilta.

Vasta 21-vuotiaana Samu alkoi osallistua kotitillansa töihin. Siinä vaiheessa hän oli päättänyt, että agrologitutkinnon voisi opiskella ”varmuuden vuoksi”, kun tila kerran on olemassa eikä se oma ala ole vielä kukaan selvillä.

Maataloustyöt tuntuivat kuitenkin turhauttavilta. ”Olisin halunnut vastuun

jostain kokonaisuudesta, jotain mitä muuttaa ja kehittää.”

Isä **Matti Juvonen** toteaa vieressä, että vastuuta oli vaikea antaa, kun pojalla oli koko ajan toinen jalka muualla.

”Ja pitäisihän kokonaisuus ensin hallita ennen kuin sitä voi kehittää”, Samu toteaa. Moni isän ajatus, joka aikanaan pelkästään ärsytti, tuntuu hänestä nyt perustellulta.

Samu janosi maailmalle. Mustialan opintoihin liittyen hän lähti 2009 työharjoittelijaksi Thaimaahan. Seuraavana vuonna hän opiskeli kolme kuukautta Siam-yliopistossa Bangkokissa.

Työharjoittelupaikka, paikallinen siitossopintila oli kuin tulevaisuuden ja 60-luvun yhdistelmä: toisaalta kloonattuja sonneja, toisaalta työkaluina vain talikko ja juuri ja juuri kasassa pysyvä Nissan Navara.

”50 kilon säkit nostettiin kahden metrin korkeudelle myllyyn käsin. Juomavettä kului viisi litraa päivässä.”

Kukaan ei puhunut sanaakaan englantia, joten kieltä oli pakko oppia.

Mustialan opintojen jälkeen sukupolvenvaihdos ei edelleenkään tuntunut oikealta. Samu meni tukitarkastajaksi ely-keskukseen. ”Joku takaportti täytyy olla”, hän ajatteli.

Homma tuntui alkuun haastavalta. ”Mutta sitten valkeni, että se on aika paljon itsestä kiinni, miten sinuun tilalla suhtaudutaan.”

Työyhteisö oli mukava, mutta jokin hiersi edelleen. ”Ei siinäkään saanut aikaan muuta kuin paperia.”

Samun takaraivossa alkoi kolkutella, miten mukavaa oli ollut opiskella Bangkokissa. Hän muisti, että lähellä harjoittelutilaa, keskellä Thaimaan viidakkoa, oli pramea Asian Universityn kampus.

Sinne Samu haki ja pääsi. Hän alkoi tähdätä liiketoimintaan ja markkinoinnin johtamiseen painottuvaan MBA-tutkintoon.

Elämä sai uuden rytmin: talvet Thaimaassa, kesät tukivalvojana.

Siinä vaiheessa Samun tulevaisuus olisi voinut muotoutua täysin toisenlaiseksi. Vieraileva luennoitsija jättimäisestä Siam Commercial Bankista kysyi häntä töihin osakereittaajaksi.

”Laskea osakkeiden arvoja kauluspaidassa palmun alla – kyllähän se houkutti, mutta kieltäydyin. Kotitilalla oli kuitenkin spv-ajatus hiukan edennyt. Ja neljässä vuodessa hymyilevistä ihmisistä, eksoottisista ruuista ja auringostakin oli tullut jo vähän pakkopullaa.

Vuosi sitten Samu jäi lopulta töihin kotitilalle. Sukupolvenvaihdos tehtiin joulukuussa.

Vaikeinta prosessissa ei ollut byrokratia vaan vaihtoehtojen paljous ja tietty sitoutumispelko, Samu kertoo.

”Entä jos teen väärän valinnan? Isäkin kysyi, oletko ihan varma, sillä tästä ei

sitten helpolla irti pääse.”

Nyt päätös tuntuu kuitenkin oikealta. ”Mitä enemmän saan asiat haltuun, sitä paremmalta tuntuu. Tässä saa jotain konkreettista ja kouriintuntuvaa aikaan.”

Matti muutti jo kolme vuotta sitten rivitaloon kuntakeskukseen antaakseen pojalle tilaa.

Aiemmat sukupolvien väliset jännitteet ovat vaihtuneet silminnähtävään keskinäiseen arvostukseen. Välillä isä jatkaa rauhalliseen tapansa pojan lausetta, välillä poika innostuneesti isän. Linjaeroja on edelleen, mutta riitaa ei sen jälkeen ole syntynyt, kun Samu lopulta käänsi muualla rientäneen mielensä kotitilan puoleen.

Tukea Samu saa myös puolisoiltaan, joka muuttaa tilalle kahden lapsensa kanssa.

Matin isännöys Kivistön tilalla kesti 35 vuotta. Koko sen ajan hän kehitti tilan päätuotantosuuntaa eli sementtuotantoa ja pakkaamotoimintaa. Välillä pidettiin myös emakoita, mutta jo 20 vuotta sitten sikalasta tuli toimisto ja trukkihalli.

Matti rakensi kuivurin ja ehti laajentaa sitä kahteen kertaan, päivitti tilan lajittelulinjaston ja hankki lisää maata.

Nyt viljelyssä on toista sataa hehtaaria. Tila pakkaa myös muutamien sopimustuottajien satoa.

Kivistön pakkaamo on kuulunut Tilasiemen-verkostoon sen perustamisesta lähtien.

Matti jätti tilan jatkajalle hyvillä mielin. On valmis tuotantosuunta, olemassa olevat markkinakanavat sekä hyvä katto-organisaatio, hän luettelee.

”Lisäksi tila sopii hyvin sementtuotantoon. On isot, tasaiset lohkot eikä pahasti varjostavia metsänreunoja. Kovalla savella taudit ja rikat pystyy pitämään kurissa.”

”Mutta tietysti tilan pitää kehittyä koko ajan”, vanha isäntä sanoo.

”Olisihan se mukava viljellä 50 hehtaaria lisää”, Samu pohtii tulevaa, mutta lisää, etteivät hehtaarit ole itseisarvo.

”Ensin pitää tilakeskuksessa kaiken toimia, sitten voi laskea laajentamisen kannattavuutta.” Myös aika ja oma jaksaminen pitää ottaa huomioon.

Samu on perehtynyt lean-ajatteluun. Hän kiinnittää työprosesseissa huomion kaikkiin heikosti toimiviin kohtiin ja pyrkii virtaviivaistamaan ne. Tuottavat työt säilytetään, kaikesta tuottamattomasta pyritään eroon.

Eikö maatalouden heikko taloustilanne pelottanut?

”Arvelutti kyllä, mutta ei pelottanut”, Samu vastaa.

”Ilmassa on nyt niin paljon hiljaisia signaaleja, että muutos on varmasti tulossa”, hän arvioi. ”Uusi alku, kuten Karhisen otsikko kuului.”

Merkki uudesta ovat muun muassa keskustelut elintarvikeketjun epätasaisesta tulonjaosta, uutiset ulkomaisista ruokaskandaaleista sekä puhe siitä, että nykyinen tukijärjestelmä mahdollistaa passiivisen viljelyn.

Samu toivoisi viljelijöiden arvostavan itseään ja toisiaan.

”Ollaan sellaista hartiat kyyryssä kulkevaa porukkaa, vaikka maatalousyrittäjät ovat todella fiksuja. Keksitään mitä vaan, on järki päässä.”

Keskinäinen kyräily pitää unohtaa, hän sanoo. ”Yrittäjämäinen toiminta ja yhteistyö, näillä kannattavuus saadaan nousuun.”

Samu aloitti juuri Hollolan tuottajayhdistyksen nuorisovastaavana. Hänen mielestään järjestötoiminta on yksi menestymisen avain.

”MTK on ainut taho, joka yhdistää viljelijät. On yleinen harhakäsitys, ettei MTK tee mitään. Todellisuudessa se saa yllättävän paljon aikaan”, Samu perustelee aktiivisuuttaan.

PÄIVI SIVONEN

Edellinen sukupolvenvaihdos tilalla tehtiin 1984. Silloinkin MT teki siitä jutun.

Matti Juvonen aikoo autella poikaansa, mutta päivittäiseksi rengiksi hän ei rupea.

PÄIVI SIVONEN

Samu ja Matti Juvonen ymmärtävät toisiaan paremmin kuin koskaan ennen, vaikka linjaerimielisyyksiä löytyykin.

Aiheet: Matti Juvonen Samu Juvonen Thaimaa Tilasiemen
siementuotanto sukupolvenvaihdos

